

Благополуччя дітей

Український фонд

РІЧНИЙ ЗВІТ

**ВБО «УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«БЛАГОПОЛУЧЧЯ ДІТЕЙ»**

2009

Вступне слово

2008 рік приніс в розвиток Українського фонду «Благополуччя дітей» очікувані досягнення.

Серед них хотілося назвати позитивні результати проектів «Створення будинків для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні I» та «Реформування державної системи інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: значний крок до захисту їхніх прав», мультиплікацію надбань першої фази проекту «Здоров'я матері та дитини» у розпочавшійся другій фазі, надзвичайну актуальність проекту "Впровадження пілотної моделі структурної профілактики насильства щодо дітей" та логічно витриману послідовність його впровадження, реальну міжнародну взаємодію у реалізації проекту «Міжнародна інформаційна кампанія «Побач. Почуй. Скажи.», практичні надбання проекту «Соціальна робота: Узагальнення досвіду моделей надання соціальних послуг у громаді».

Ми чітко розуміємо, що без підтримки міжнародних організацій, які стали донорами проектів Фонду, зацікавленості та сприяння державних установ, що виступали партнерами у їх реалізації, високого рівня порозуміння всіх учасників проектної діяльності результати роботи Фонду були би значно менше.

Шлях, яким ми йдемо - шлях відкриттів. Кожен проект, кожна подія:

- це відкриття, перш за все, тих людей, серця яких наповнені любов'ю до дітей, всеосяжні турботою про їх майбутнє, спрямовані на реальні дії на досягнення гармонійного зростання дитини;
- це відкриття інноваційних підходів щодо забезпечення благополуччя дітей, а саме: апробація і впровадження в українську реальність надбань міжнародного досвіду соціальної роботи, розробка і формування бази вітчизняних технологій соціальної підтримки у розвитку дітей.

Цей шлях не тільки наш, але й всіх інших міжнародних організацій, вітчизняних державних установ, громадських організацій, що працюють у сфері забезпечення прав дітей. Саме відкриття є тим, що об'єднує нас и в той же час дає можливість кожному бути унікальним.

Щиро дякуємо всім за співпрацю і підтримку.

Виконавчий директор

«Українського фонду «Благополуччя дітей»

Зверєва І.Д.

Впровадження пілотної моделі структурної профілактики насильства щодо дітей

Впроваджується за підтримки: "Brot für die Welt" (Німеччина)

Партнери проекту:

- Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту;
- Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- Київська міська служба у справах дітей;
- Дарницька, Подільська, Оболонська, Святошинська районні у м. Києві державні адміністрації;
- Головне управління освіти і науки м. Києва;
- Київський міський педагогічний університет ім. Б.Д.Грінченка;
- Неурядові організації, які працюють у сфері профілактики зловживань щодо дітей.

Мета проекту: покращити соціальні послуги у сфері профілактики насильства щодо дітей у 4-х пілотних районах м. Києва.

Географія проекту: Дарницький, Подільський, Оболонський, Святошинський райони м. Києва.

Проведено:

- опитування практиків соціальної сфери з метою оцінки ситуації щодо жорстокого поводження з дітьми та аналізу стану профілактичної роботи з цієї проблеми у пілотних районах проекту;
- 5 тренінгів для тренерів з питань сучасних підходів до організації профілактики насильства щодо дітей;
- 3 тренінги з питань міжсекторної взаємодії у сфері профілактики насильства щодо дітей у сім'ї;
- 2 тренінги з питань виявлення випадків жорстокого поводження та насильства щодо дітей;
- семінар з питань організації роботи кімнати для опитування дітей, які зазнали насильства, та техніки їх інтерв'ювання;
- тренінги для представників пілотних районів проекту з питань соціально-просвітницької діяльності з попередження насильства щодо дітей.

Організовано:

- візит групи українських фахівців до м. Варшава (Польща) з метою ознайомлення з польським досвідом у сфері профілактики насильства щодо дітей в сім'ї.

Опубліковано:

- аналіз опитування практиків соціальної сфери щодо проблеми жорстокого поводження з дітьми у журналі "Наукові записки" Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Впровадження пілотної моделі структурної профілактики насильства щодо дітей

Основні досягнення проекту

В результаті навчання під час тренінгів для тренерів учасники розробили власні програми для різних цільових груп з питань профілактики насильства щодо дітей та підготували методичні матеріали до них ("Соціально-просвітницька діяльність з попередження насильства щодо дітей" для психологів та соціальних педагогів, "Батьки і діти: партнерське спілкування", "Батьки і діти: партнерські стосунки" для батьків, "Захисти себе" для дітей, "Тренінг для управлінців, представників служб, які дотичні до проблеми профілактики насильства"). Дані програми апробуються авторами на локальних семінарах в пілотних районах проекту.

З метою налагодження ефективної взаємодії між членами групи, які представляють різні організації, що працюють у сфері профілактики насильства, створено координаційні групи в кожному з пілотних районів, які розробляють план дій "Профілактика, втручання та реабілітація" стосовно дітей, постраждалих від сімейного насильства, відповідно до потреб та проблем цільових груп кожного району.

Відгуки учасників

«Цей семінар змусив мене задуматись, переосмислити багато речей. Я - молодий спеціаліст, тому для мене участь у цьому тренінгу дуже корисна. Раніше я менше замислювалась про насилля, мабуть, як і кожен з нас»

(Степанець Н., психолог)

«...отримала інформацію щодо інших точок зору по темі насильства. Про насильство не говоримо, але профілактична програма діє як один із методів профілактики насильства».

(Письмак Л., соціальний педагог)

Компонент 1 «Міжсекторна модель сприяння здоров'ю матері та дитини» Україно-швейцарської програми «Здоров'я матері та дитини 2008-2010»

Впроваджується за підтримки: Дирекції з питань розвитку та співробітництва (ДПРС) Швейцарії, яка представлена в Україні Швейцарським бюро співробітництва (ШБС)

Партнери у виконанні проекту:

- Швейцарський центр міжнародної охорони здоров'я (підрозділ Швейцарського тропічного інституту, м. Базель);
- Міністерство охорони здоров'я України;
- Обласні та районні державні адміністрації пілотних регіонів.

Місія програми: Покращення здоров'я матері та дитини в Україні

Мета програми: Покращення наявності, якості, ефективності та доступності “промоційних”, профілактичних і лікувальних послуг охорони здоров'я матері та дитини у вибраних областях, районах і громадах України. Програма компоненту складається з трьох основних і двох інтегрованих компонентів.

Географія проекту:

- Івано-Франківська область (Калушський, Городенківський, Коломийський, Надвірнянський, Снятинський райони);
- Волинська область (Ратнівський, Горохівський, Луцький, Любомлівський, Маневицький райони);
- Вінницька область (Хмільницький, Іллінецький, Калинівський, Козятинський, Тульчинський райони);
- Автономна республіка Крим (Джанкойський, Ленінський, Сакський, Бахчисарайський, Червоногвардійський райони).

Проведено:

- Семінар-нараду для консультантів проекту.
- Візити консультантів до пілотних районів з метою аналізу наявності Координаційних рад з питань сприяння здоров'ю матері і дитини.
- Семінар-презентацію для пілотних районів АР Крим з метою інформування керівників районів про підготовчу роботу по створенню Координаційних рад.
- Робочі зустрічі експертів з питань адаптування електронної версії посібника з клієнт-орієнтованого консультування вагітних.

Організовано

- Ознайомчий візит з метою представлення досвіду по реалізації моделі міжсекторного сприяння здоров'ю матері і дитини у м. Ратно (Волинська область) для представників інших пілотних районів (Волинської та Вінницької областей).

Компонент 1 «Міжсекторна модель сприяння здоров'ю матері та дитини» Україно-швейцарської програми «Здоров'я матері та дитини 2008-2010»

Основні досягнення проекту

Найголовнішим досягненням проекту є інформування представників пілотних районів про сутність міжсекторного, міжгалузевого співробітництва у сфері здоров'я матері і дитини, принципи сприяння здоров'ю та узгодження підходів до налагодження міжсекторного співробітництва.

Завдяки проведеній діяльності:

- представники пілотних районів Волинської та Івано-Франківської областей були ознайомлені із концепцією компоненту 1 Програми;
- на рівні районів почався відбір членів координаційних рад, підготовка до їх створення;
- керівники районів, головні лікарі, керівники ЦСССДМ, начальники відділів освіти дізналися про перспективи навчання представників соціальної та медичної сфер орієнованому на клієнта підходу у консультуванні, послугі «освіта для здоров'я», підготовці сім'ї до пологів та батьківства та розвитку дитини раннього віку.

Відгуки учасників

«Участь у семінарі сприяла усвідомленню необхідності тісної співпраці медиків, соціальних працівників, педагогів, психологів - задля покращення ситуації у сфері здоров'я матері і дитини».
(Керівник районного управління охорони здоров'я, АР Крим)

«Важливо, що Програма працює в нашому регіоні і доносить до нас інформацію по даній темі, вирішує проблеми, актуальні для молоді та сім'ї».

(Вихователь-методист, АР Крим)

Соціальна робота: Узагальнення досвіду моделей надання соціальних послуг у громаді

Проект здійснюється за підтримки Швейцарської агенції з розвитку та співробітництва (SDC)

Партнери проекту:

- Державна соціальна служба у справах сім'ї, дітей та молоді;
- Бахчисарайська районна державна адміністрація (АР Крим);
- Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради;
- Рожищенська районна державна адміністрація (Волинська область)

Мета проекту: оцінити, узагальнити та поширити технології й моделі соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями в громаді серед представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, практиків соціальної сфери

Географія проекту: Волинська, Івано-Франківська області та АР Крим

Проведено:

- дослідження та визначено вплив навчання фахівців соціальної сфери на покращення якості соціальних послуг для дітей, сімей і молоді в громадах.
- 1 семінар з питань соціального планування із залученням тренерів з Білорусі.
- 21 локальний семінар для 162 представників місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, державних та неурядових організацій, що надають соціальні послуги в місцевих громадах;
- 8 семінарів-тренінгів для керівників та консультантів ресурсних/консультаційних центрів і моделей надання соціальних послуг з питань організаційного менеджменту.
- 3 ознайомчі візити до проектних майданчиків, завдяки яким представники 41 організації ознайомились з технологіями, впровадженими в рамках проекту.
- конкурси соціальних проектів серед неурядових організацій трьох пілотних громад у партнерстві органами виконавчої влади, місцевого самоврядування.

Узагальнено та описано:

- досвід навчання та підтримки практиків соціальної сфери, моделей соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями в громадах, розроблених та впроваджених в рамках попереднього етапу проекту.

Розроблено:

- програму та зміст навчання для представників місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, державних та неурядових організацій на основі аналізу зарубіжного та українського досвіду соціального планування в громаді.

Соціальна робота: Узагальнення досвіду моделей надання соціальних послуг у громаді

Видано:

- методичні рекомендації „Соціальне планування у місцевих громадах: теорія практика ”.

Основні досягнення проекту:

- Проведене дослідження підтвердило пряму залежність між підвищенням професійної компетентності та рівнем ефективності їх діяльності. Спеціалісти інноваційних моделей вказали на відчутні зміни у громаді, які відбулися після створення та функціонування інноваційної моделі. Відзначено, насамперед, зміни, пов'язані із зміцненням громади, зростанням її згуртованості, ініціативності та активності в розв'язанні проблем, бажанням поширювати інноваційні моделі, покращилися стосунки між членами громади; створилась ініціативна група. Спеціалісти зазначили, як вагомий здобуток проекту комплексний підхід до навчання та надання послуг: інформаційно-методична підтримка, супервізія регіональних менеджерів, методичні публікації.
- Завдяки поширенню публікацій з узагальнення досвіду та диску з матеріалами проекту щонайменше 264 організації (державні та неурядові організації) ознайомились різними технологіями соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями, розробленими та апробованими в рамках проекту.
- Визначені стратегії самостійної роботи проектних майданчиків (ресурсних та консультаційних центрів, мобільно-консультаційних груп, моделей соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями), створених на попередньому етапі проекту.
- Представники трьох пілотних громад (місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, державних та неурядових організацій, що надають соціальні послуги в місцевих громадах) оволоділи знаннями щодо питань соціального планування.
- У трьох пілотних громадах місцевими неурядовими організаціями були впроваджені 6 проектів, які відповідають потребам дітей та молоді місцевих громад.
- Розпорядженням мера м. Івано-Франківська від 2.07.2007 р. з метою підтримки громадських ініціатив наказано передбачити при формуванні бюджету міського центру соціальних служб для дітей, сімей та молоді на наступні роки видатки для продовження конкурсу соціальних проектів громадських неприбуткових організацій у м. Івано-Франківськ.
- Для підтримки ініціативи зі створення ігрового майданчика у м. Рожище міська адміністрація перерахувала 4 750 грн., жителі міста – 1 505 грн.
- Рішенням сесії міської ради (м. Бахчисарай) затверджено питання про виділення 5000 грн. з міського бюджету на проведення конкурсу соціальних проектів у 2008 році. Започатковану ініціативу „Фізична реабілітація дітей з обмеженими фізичними можливостями ” (м. Бахчисарай) своїми діями підтримала і районна рада: у березні 2008 року на засідання сесії було винесено питання про виділення двох ставок для фахівців центру.

Міжнародна інформаційна кампанія "Побач. Почуй. Скажи."

Мета кампанії – залучення громадськості у діяльність, спрямовану на подолання проблеми насильства над дітьми.

Кампанія проходила одночасно у 10 областях України та шести країнах Східної Європи: Литві, Латвії, Болгарії, Молдові, Македонії, Польщі.

В рамках кампанії було розповсюджено плакати, буклети, розміщення інформації на сітілайтах, проведення заходів та зустрічей між представниками місцевих громад, організацій, які допомагають дітям, які постраждали від насильства.

Для проведення інформаційної кампанії використовувалися матеріали, розроблені рекламною агенцією DDB у Польщі та адаптовані рекламною агенцією DDB в Україні. Ці матеріали були апробовані польською організацією «Нічий діти».

Головна мета – покращити компетентність професіоналів, які працюють з дітьми, які зазнали насильства або стали свідками насильства, та привернути увагу громадськості до проблеми насильства над дітьми.

Створення будинків для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні - II

Впроваджується за підтримки: CCF Kinderhilfswerk e.V, Німеччина

Партнери проекту:

- Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту;
- Департамент з усиновлення та реалізації прав дитини Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту;
- Черкаська обласна державна адміністрація ;
- Черкаська обласна служба у справах дітей;
- Канівський Міський виконавчий комітет;
- Служба у справах дітей м. Канів;
- Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді м. Канів;
- Кіровоградський Міський виконавчий комітет;
- Відділ у справах сім'ї, молоді та спорту м. Кіровоград;
- Громадська організація Товариство "Наш дім" (Польща).

Мета проекту: реформування державної системи інтернатних закладів: апробація моделі будинків нового типу для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в середовищі, наближеному до сімейного.

Географія проекту: Черкаська область , м. Канів; Кіровоградська область, м. Кіровоград

Проект є другим етапом програми, спрямованої на створення сімейно-орієнтованих будинків для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Розроблено:

- та запроваджено модель створення закладу нового типу, наближеного до сімейного, для виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
- Офіційне відкриття будинків відбулося: м. Кіровоград - 22 квітня 2008 року; м. Канів - 20 вересня 2008 р.

Проведено:

- довготривалий тренінговий курс з впровадження методики індивідуальних планів роботи з дитиною та родиною для вихователів двох будинків. Тренінг проводився Польськими експертами.

Організовано:

- навчальний візит до Польщі для вихователів та дітей з метою ознайомлення на практиці з методикою індивідуальних планів було. Під час навчального візиту учасники змогли обмінятися досвідом і познайомитися з діяльністю польських будинків.

Створення будинків для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні - II

Основні досягнення проекту:

- Два будинки офіційно зареєстровані та фінансуються з місцевих бюджетів.
- В Кіровограді з початку функціонування будинку, завдяки зусиллям вихователів, було реінтегровано до біологічних сімей двоє дітей.
- Під час реалізації проекту було створено національну робочу групу для розробки уніфікованого положення про заклади нового типу. Проект положення поданий для розгляду та доопрацювання в Департамент з усиновлення та захисту прав дитини. До робочої групи увійшли представники Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту, представники неурядових організацій, які ініціювали створення інноваційних моделей допомоги та підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Відгуки учасників:

Будинок нового типу це дуже ефективна інноваційна модель роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, оскільки дозволяє впроваджувати індивідуальний підхід до кожної дитини. В свою чергу індивідуальний підхід великою мірою сприяє встановленню довірливих стосунків з дитиною та відновленню у дитини навичок формування прив'язаності. Мені подобається працювати в будинку, тому що я бачу конкретні результати своєї роботи, я відчуваю, як позитивні зміни відбуваються з дітьми кожного дня.

(Сергій Покидов, директор Кіровоградського будинку нового типу для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування).

Мені подобається жити в будинку, я відчуваю себе як в родині, я навчилася багатьом речам від вихователів. Наприклад, тепер я вмію готувати пиріг. Цього року я пішла до іншої школи і спочатку було досить важко, але зараз у мене з'явилися нові друзі, і я почуваю себе набагато впевненіше.

(Настя - вихованка Кіровоградського будинку)

“Реформування державної системи інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: значний крок до захисту їхніх прав”

За підтримки Представництва Європейської комісії в Україні

Партнери:

- Міністерство України у справах сім’ї, молоді і спорту;
- Державна соціальна служба для сім’ї, дітей і молоді;
- Міністерство освіти і науки;
- Кіровоградська обласна державна адміністрація;
- Черкаська обласна державна адміністрація;
- Виконавчий комітет Канівської міської ради;
- Виконавчий комітет Кіровоградської міської ради.

Географія: Черкаська (м. Канів) та Кіровоградська області (м. Кіровоград)

Мета проекту: Гарантувати дотримання основних прав дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, шляхом реорганізації державної системи інтернатних закладів у сімейні та наближені до сімейних форми опіки.

Цільові групи та учасники проекту:

- 30 дітей і підлітків, які в рамках проекту будуть розміщені в нових сімейних будинках і зможуть інтегруватися в громаду;
- Представники органів влади та місцевого самоврядування;
- Вчителі, вихователі, соціальні педагоги інтернатних закладів;
- Представники різних місцевих громадських установ: соціальні служби для молоді, позашкільні заклади, молодіжні клуби й центри, медичні заклади тощо;
- Представники ЗМІ;
- Представники громадських організацій що працюють в інтересах дітей.

Проект із впровадження в Україні пілотного експерименту був спрямований на трансформацію шкіл-інтернатів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у форми виховання з умовами перебування, наближеними до сімейних. Проект був ініційований громадською організацією Українським фондом «Благополуччя дітей» в унісон прийнятій в Україні «Державній цільовій соціальній програмі реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування». Серед реалізованих у рамках програми заходів: превентивна робота з сім’ями, що опинились у складних життєвих обставинах; сприяння поверненню дитини до біологічної сім’ї; поширення сімейних форм влаштування; створення мережі закладів для дітей з умовами виховання, наближеними до сімейних та родинних

“Реформування державної системи інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: значний крок до захисту їхніх прав”

Концепція альтернативної форми виховання дітей «Наш дім», що офіційно впроваджується в містах Канів та Кіровограді, передбачала створення сімейно-орієнтованого середовища для дітей (у кількості до 15 дітей), яке сприятиме формуванню в дітей необхідних навичок для подальшого самостійного життя (приготування їжі, прибирання, покупка продуктів, догляд за молодшими, самостійне планування навчання й відпочинку тощо). Вихователі, які працюють із дітьми, несуть персональну відповідальність за фізичний, психологічний та інтелектуальний розвиток підопічних, а також проводять роботу щодо реінтеграції дітей у біологічні сім'ї.

Виконання завдань проекту:

1. Розробити та запровадити механізми ефективної регіональної міжгалузевої співпраці задля створення сприятливих умов для реформування державної системи інтернатних закладів в Україні.

- створено Наглядову раду проекту за участю представників Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту, Державного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та представників адміністрацій проектних регіонів для координації проектної діяльності, пов'язаної з реформування державної системи інтернатних закладів в Україні;
- в м. Каневі та м. Кіровограді за участі представників державної влади і місцевого самоврядування, громадських установ і НУО створено Координаційні ради, які відповідають за розробку планів реорганізації великих інтернатних закладів на містах і координацію діяльності, спрямованої на створення нових форм опіки та піклування над дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування;
- розроблено та затверджено на місцевому рівні законодавчу базу, яка дозволила створити та забезпечила функціонування малокомплектних будинків для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування з умовами перебування, наближеними до сімейних;
- проведено два навчальних семінари для членів Координаційних рад з питань розвитку та реалізації державної політики у сфері дитинства з урахуванням основних положень конвенції ООН з прав дитини, міжнародного і національного досвіду реформування системи опіки та піклування;
- розроблено та опубліковано робочі матеріали тренінгового курсу для спеціалістів соціальної сфери «Методика індивідуальних планів роботи з дитиною та сім'єю».

“Реформування державної системи інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: значний крок до захисту їхніх прав”

2. Провести навчання/перенавчання працівників інтернатних закладів, соціальних працівників та майбутніх вихователів закладів нового типу з впровадження нових методик роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, а також розвитку сімейних форм влаштування.

- проведені навчання для вихователів, соціальних педагогів, психологів загальноосвітніх шкіл та училищ, в яких навчаються вихованці будинків «Адаптація до нових умов навчання дітей-вихованців дитячих будинків нового типу»;
- підготовлено команду тренерів за темою «Запровадження системи індивідуального планування у роботу навчальних та виховних закладів в Україні»;
- проведені навчання для вихователів (або кандидатів у вихователі) будинків нового типу для дітей по методиці індивідуальних планів; (скільки?)
- проведено підсумкову конференцію «Модель реформування системи допомоги дитині і сім'ї в умовах опікунсько-інституційних закладів»

3. Створити умови для свідомої та активної участі дітей-сиріт, які житимуть у закладах нового типу, у плануванні, прийнятті рішень та реалізації заходів для інтеграції їх в місцеву громаду, а також у процесах прийняття рішень щодо реалізації їхніх прав.

- створено два заклади нового типу для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування у місті Каневі та місті Кіровограді;
- організовано та проведено (скільки?) виїзні школи для підготовки дітей до життя у закладах нового типу та створення належних умов для налагодження емоційного дружнього зв'язку між вихователем і дитиною, заснованого на взаємоповазі та моральному авторитеті вихователя;
- проведено навчальні заняття із розвитку життєвих навичок, а також із питань інтеграції в місцеву громаду для дітей і підлітків - вихованців закладів нового типу;
- запроваджено систему індивідуального планування для кожної дитини в новостворених закладах нового типу з метою реінтеграції в біологічні сім'ї, влаштування у сімейні форми виховання або підготовки до самостійного життя.

“Реформування державної системи інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: значний крок до захисту їхніх прав”

4. Популяризувати серед громадськості концепцію реформування інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейні та наближенні до сімейних форми виховання.

- проведено навчальні семінари із питань реформування інтернатних закладів в Україні для представників ЗМІ;
- проведено прес-конференцію із питань реформування інтернатних закладів в Україні для представників національних і регіональних ЗМІ;
- організовано роботу прес-клубів для представників регіональних ЗМІ із питань реформування інтернатних закладів в Україні та функціонування будинків нового типу;
- видано 4 номери інформаційного бюлетеню, що висвітлює хід та результати реалізації проекту.

Результати проекту:

1. Діти-сироти та діти, позбавленні батьківського піклування:

- отримали змогу проживати в умовах, наближених до сімейних;
- поновили контакт з біологічною сім'єю або родичами (2 із дітей повернулись до своїх родин);
- визначити довгострокові цілі і розуміють свої перспективи;
- отримали змогу розвивати життєві навички (приготування їжі, догляд за домом, використання побутової техніки, закупівля продуктів, вибір та придбання одягу тощо);
- частково поновили здібність до прив'язаності;
- відвідують заклади, розташовані у громаді (школи, медичні заклади, гуртки тощо);
- беруть активну участь у плануванні життя та правил громади будинку;
- знайшли нових друзів та знайомих (як серед дорослих, так і серед однолітків);
- підвищили власну самооцінку через особисті досягнення (наприклад: дівчина з кіровоградського будинку виборола 2 місце на міському конкурсі красунь).

“Реформування державної системи інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: значний крок до захисту їхніх прав”

2. Представники державних органів влади (національний рівень):

- ознайомились з міжнародним досвідом реформування інтернатної системи;
- отримали можливість дослідити дієву інноваційну модель, яка в подальшому може стати альтернативою існуючим інтернатним закладам;
- відбудували партнерські зв'язки з представниками громадських організацій, для розробки спільних стратегій та створення умов для підтримки ініціатив;
- отримали допомогу міжнародних та національних громадських організацій у процесі лобювання законопроекти та організації заходів, спрямованих на реформування інтернатної системи в Україні.

3. Представники органів місцевого самоуправління (м. Канів та м. Кіровоград) та фахівці служб, що опікуються дітьми:

- ініціювали прийняття нових постанов, положень і нормативів для підтримки реформи інтернатних закладів і розвитку інноваційних форм виховання на містах;
- урахували потреби реформи інтернатних закладів і розвитку будинків для дітей під час формування та затвердження міських бюджетів;
- створили дієву міжсекторну команду, яка відчуває відповідальність за дітей міста та об'єднує ресурси громади для підтримки будинків для дітей;
- отримали можливість ефективно захищати права дітей своєї громади.

4. Працівники місцевих громадських установ:

- усвідомили важливість соціальної інтеграції в громаду для дітей і підлітків, позбавлених батьківського піклування;
- ініціювали низку заходів, які мали на меті допомогти інтегруванню вихованців будинків для дітей у життя місцевої громади (індивідуальна робота з дітьми вчителів для підвищення знань по шкільній програмі; виділення безкоштовного транспорту для екскурсійних поїздок; організація безкоштовних гуртків для дітей; запрошення вихованців до участі у різноманітних конкурсах та змаганнях; допомога у організації дозвілля тощо).

5. Представники місцевих ЗМІ:

- отримали знання щодо міжнародного та національного досвіду в організації системи допомоги дитині і сім'ї в умовах опікунсько-інституційних закладів;
- відбудовані відносини, які дозволили представникам ЗМІ вільно спілкуватися з персоналом та вихованцями будинків та об'єктивно висвітлювати життя будинків;
- усвідомили свою роль у популяризуватимуть концепції реформування інтернатних закладів.

“Реформування державної системи інтернатних закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: значний крок до захисту їхніх прав”

Відгуки учасників:

«Треба зазначити, що серед різноманітності і доступності методик Україна визначила курс на пріоритетні – організація роботи з дитиною, виходячи з її потреб, їх аналізу. Тепер, запровадивши за ініціативи недержавних організацій моделі альтернативного виховання, необхідно шукати шляхи їх застосування в державних установах».

(Ірина Зверєва, виконавчий директор українського Фонду «Благополуччя дітей»)

«Все, чому мене вчили у 80-их роках, тепер доводиться опанувати самотужки із самого початку. Нас вчили про те, що в дитини є дефіцити, які потрібно компенсувати. Тепер я переконаний, що в дітей немає дефіцитів, дефіцити є в дорослих».

(Томаш Полковскі, виконавчий директор організації «Наш дім», Польща)

«Один факт виявлення потреб дитини вже змушує по-іншому оцінювати стосунки вихователя та вихованця. Соціальна «вакцинація» вкрай потрібна дітям, позбавленим батьківського піклування, проте не ціною всебічного обслуговування та потурання».

(Людмила Білет, директор центру реабілітації дітей, м. Київ)

«Про реформування можна говорити патетично, але для нас ця реформа, насамперед, виявляється у самих дрібницях – кухні, облаштуванні, прибиранні. Для нас реформа розпочалася із зміни вивіски на будинку. Не інтернат, не спецшкола, не заклад, а «Наша Хата». Навіть на такому рівні можна говорити про розуміння відповідальності один за одного тих, хто в цьому будиночку проживає. А кухня! Ну що б, здавалося кухня? Вважаю, що ті зміни, які відбулися на кухні, були для нас не менш важливими, ніж результати реформи системи в цілому. Адже все, що відбувалося на кухні, демонструвало іншу якість, інші критерії життя та побуту».

(Беата Гуменни, фахівець з питань впровадження виховних програм у трансформованому будинку для дітей товариства «Наш Дім» в Перемишлі)

«На шляху реформи та запровадження альтернативних моделей виховання замало бути лише вихователем. На практиці переконуєся: треба бути водночас психологом, лікарем, кухарем, бухгалтером, юристом і дипломатом. Вихователі, що мають волю до співпраці у подібних закладах, разом із дітьми наважуються до нових знань та досвіду, і це важливо. Для вихователя нового типу терміну «вихователь» вже замало, адже він не просто виховує, а відповідає за дитину: за її освіту, здоров'я, психологічний стан».

(Сергій Pokідов, директор сімейноорієнтованого будиночку в Кіровограді)

Професійне та особистісний розвиток членів організації

Український фонд "Благополуччя дітей" - це потужна команда фахівців і успішний досвід реалізації великих проектів в сфері громадського здоров'я. У команді Фонду - 4 доктора наук та 15 кандидатів наук.

Керівництво Фонду постійно приділяє увагу розвитку організації та вдосконаленню її управлінських процесів. Значна увага приділяється стратегічному плануванню та визначенню довгострокових перспектив його розвитку, професійному вдосконаленню та особистісному зростанні членів організації, побудові партнерства з іншими українськими та міжнародними організаціями й фондами, дотриманні його членами етичних стандартів діяльності заради благополуччя дітей.

Наша організація приділяє велику увагу добору та професіональному вдосконаленню своїх співробітників, забезпечує необхідні умови для їх підвищення рівня їх професійної компетентності. Керівництвом УФБД була розроблена та поетапно реалізовується система навчання, організаційного розвитку та професійного зростання персоналу, яка спрямована на вирішення і поточних, і стратегічних завдань організації завдяки забезпеченню більшої індивідуальної та організаційної ефективності. Фонд цінує і заохочує самонавчання своїх працівників.

Керівництво Фонду орієнтується на розвиток шляхом постійного навчання і самонавчання персоналу. Управління знаннями - це процес єдиної системи управління персоналом, в яку також входить оцінка, мотивація персоналу, розвиток та впровадження корпоративної культури. Лише паралельний розвиток усіх процесів даної системи, яка успішно реалізовується, гарантує успіх нашої організації.

КОНТАКТИ

Телефон: +38(044)537-20-16

Факс: +38(044)537-20-16

E-mail: info@ccf.kiev.ua